

Ympäristöministeriö

VIITE

1. Ympäristöministeriön LAUSUNTOPYYNTÖ 10.5.2017
(YM026:00/2017)
- a) luonnoksesta 10.5.2017 hallituksen esitykseksi maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta,
 - b) valtioneuvoston asetukseksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen eräiden säännösten kumoamisesta sekä
 - c) ympäristöministeriön asetukseksi asuin-, majoitus- ja työtiloista
2. Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle 10.5.2017 maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta
3. Luonnos valtioneuvoston asetukseksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen eräiden säännösten kumoamisesta
4. Luonnos ympäristöministeriön asetukseksi asuin-, majoitus- ja työtiloista
5. Muistioluonnos 9.5.2017 ympäristöministeriön asetuksesta asuin-, majoitus- ja työtiloista

ASIA

LAUSUNTO LUONNOKSESTA

1. HALLITUKSEN ESITYKSEKSI MAANKÄYTTÖ- JA RAKENNUSLAIN MUUTTAMISESTA
2. VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI MAANKÄYTTÖ- JA RAKENNUSASETUKSEN ERÄIDEN SÄÄNNÖSTEN KUOMOAMISESTA SEKÄ
3. YMPÄRISTÖMINISTERIÖN ASETUKSEKSI ASUIN-, MAJOITUS- JA TYÖTILOISTA

Aluehallintovirasto toteaa lausuntonaan seuraavaa:

1. *Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle 10.5.2017 maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta*

Yleistä

Aluehallintovirasto kiinnittää huomiota seuraaviin seikkoihin:

Maankäyttö- ja rakennuslain muutos sisältää uudet asuin-, majoitus-, työ- ja kokoontumistiloja koskevat asetuksenantovaltuudet, laajennusta

koskevan täsmennyksen rakennuksen määritelmää koskevaan 113 §:ään sekä muutoksia kerrosalaa koskevaan 115 §:ään. Lisäksi ehdotetaan teknisluoteista korjausta rakennusluvan edellytyksiä koskevaan 135 §:ään.

Keskeisenä ehdotuksena 115 §:n osalta on sallia rakennusoikeuden ylittäminen väestönsuojien rakentamiseen tarvittavan pinta-alan osalta.

Hallituksen esityksen YLEISPERUSTELUT

Aluehallintovirasto kiinnittää huomiota seuraaviin seikkoihin:

1 Nykytila

1.1 Lainsäädäntö ja käytäntö

Hallitusohjelma

Hallitusohjelman liitteessä 4 todetaan ”käynnistetään kärkihankkeena valtion ja kuntien rakentamisen normitalkoot muiden kustannusten ja byrokratian keventämiseksi, esimerkiksi väestönsuojien ja pysäköintipaikkojen rakentamisen osalta”.

1.3 Nykytilan arviointi

Väestönsuojat

Kohdan 1.3 kohdassa arvioidaan väestönsuojien nykytilaa ja niiden rakentamisen jatkamisen merkitystä.

Ensinnäkin nykytilan arvioinnin lopuksi todetaan, että ”Väestönsuojat on lähtökohtaisesti varattu yksinomaan sodan ajan käyttöön eikä niitä käytetä esimerkiksi kaasui- tai muissa vaarallisten aineiden onnettomuuksissa. Kiinteistökohtaisten väestönsuojien rakentamisen jatkaminen ensisijaisesti sotilaallisiin uhkiin varautumiseksi on nykytilanteessa menettänyt merkityksensä.”.

Toiseksi nykytilan arvioinnin lopuksi todetaan, että ”Vuonna 2011 pelastuslain voimaantulon myötä väestönsuojien rakentamisvelvollisuutta lievennettiin. Lievennykset ovat olleet positiivisia, mutta riittämättömiä. Asuinkerrostalojen sekä suurimpien rivitalojen keskikoko ylittää 1 600 neliömetriä, joten pelastuslaki ei ole tuonut muutosta taajamarakentamiseen kerrosalarajan osalta.”

3 Esityksen vaikutukset

3.1 Taloudelliset vaikutukset

Kerrosalan laskeminen

Käytäntö ja laintulkinta rakennusoikeuden ylityksen sallimisesta väestönsuojien osalta on vaihdellut kunnittain. Esimerkiksi pääkaupunkiseudun rakennusvalvonnoilla on ollut yhdenmukainen käytäntö ja rakennusoikeuden ylitys maanpäällisiin tiloihin sijoittuvan väestönsuojan edellyttämän kerrosalan määrällä on yleensä sallittu. Esitys selkeyttäisi

ja yhdenmukaistaisi käytäntöä väestönsuojan kerrosalan käsittelyn osalta kunnissa. Rakennusoikeuden ylityksen salliminen väestönsuojan vaatiman alan osalta kohtelisi kerrosalan laskennaltaan samanarvoisesti kaikkia väestönsuojia riippumatta siitä, onko se sijoitettu kerrokseen vai kellariin ja riippumatta kuntakohtaisista käytännöistä. Salliessaan rakennusoikeuden ylityksen väestönsuojan osalta väestönsuojan rakentaminen muuhun kuin kellaritilaan ei enää jatkossa vähentäisi rakennuksen rakennusoikeutta. Tällöin rakennusoikeudesta nykyistä suurempi osa olisi mahdollista käyttää huonealaan. Ehdotus näin ollen lisäisi rakennusten huoneistoalaa sellaisissa asuinrakennushankkeissa, joissa väestönsuoja sijoitetaan rakennuksen maanpäällisiin tiloihin niiden kuntien alueella, jotka eivät ole tähän asti sallineet rakennusoikeuden ylitystä väestönsuojan kerrosalan määrällä.

Lausunto

Edellä esitettyjen seikkojen osalta aluehallintovirasto toteaa lausuntonaan seuraavaa:

1.2 Nykytilan arviointi

- Ensinnäkin luonnoksessa hallituksen esitykseksi on arvioitu, että kiinteistökohtaisten väestönsuojien rakentamisen jatkaminen ensisijaisesti sotilaallisiin uhkiin varautumiseksi on nykytilanteessa menettänyt merkityksensä.

Aluehallintovirasto katsoo, että arviointi on virheellinen.

Perustelut

1. Valtioneuvoston puolustusselonteko 16.2.2017

Valtioneuvoston puolustuselonteon kohdan 2 Sotilaallinen toimintaympäristö mukaan ”Sotilaallista voimankäyttöä Suomea vastaan tai sillä uhkaamista ei voida sulkea pois”.

1. Turvallisuukskomitean lausunto 3.6.2013 väestönsuojien rakentamista koskevia strategisia linjauksia selvittäneen työryhmän muistiosta

Turvallisuukskomitea toteaa kannanottonaan, että väestönsuojien rakentamisvelvoitteen tulee perustua kulloinkin tehtyihin uhka-arvioihin. Valtioneuvoston periaatepäätöksessä yhteiskunnan turvallisuusstrategiasta todetaan yksiselitteisesti, että väestönsuojelujärjestelyt mitoitetaan vastaamaan uhka-malleja ja sotilaallisen puolustuksen valmiuksia. Kehittämisehdotuksena strategia esittää, että väestönsuojien rakentamista jatketaan ensisijaisesti sotilaallisiin uhkiin varautumiseksi. Turvallisuukskomitean käsityksen mukaan maassa tulee jatkossakin olla toimiva väestönsuojajärjestelmä.

2. Väestönsuojien rakentamista koskevia strategisia linjauksia selvittäneen työryhmän muistio 31.3.2013 (SM059:00/2012)

3. Valtioneuvoston periaatepäätös 16.12.2010 yhteiskunnan turvallisuusstrategiasta

Edellä esitetyn nojalla aluehallintovirasto toteaa kannanottonaan, että *väestönsuojien rakentamista jatketaan siis ensisijaisesti sotilaallisiin uhkiin varautumiseksi. Tämä peruste ei ole nykytilanteessa menettänyt merkitystään.*

Väestönsuojan rakentamisvelvoitteet tulee säilyttää kiinteistökohtaisina, tontti- tai rakennuspaikkakohtaisina. Kiinteistökohtaisten väestönsuojien rakentamista on jatkettava edelleen ensisijaisesti sotilaallisiin uhkiin varautumiseksi.

- Toiseksi nykytilan arvioinnin lopuksi todetaan, että vuonna 2011 pelastuslain voimaantulon myötä väestönsuojien rakentamisvelvollisuutta lievennettiin ja lievennykset ovat olleet positiivisia, mutta riittämättömiä. Asuinkerrostalojen sekä suurimpien rivitalojen keskikoko ylittää 1 600 neliömetriä, joten pelastuslaki ei ole tuonut muutosta taajamarakentamiseen kerrosalarajan osalta.

Aluehallintovirasto ei yhdy esityksessä esiintuotuun käsitykseen, että lievennykset olisivat olleet riittämättömiä.

Ennen pelastuslain vuonna 2011 toteutettua uudistamista väestönsuojien rakentamiseen käytettiin viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana 75-90 miljoonaa euroa vuosittain. Vuosittain väestönsuojien rakentamiseen käytetään nykyisin arviolta noin 60 miljoonaa euroa vuodessa, josta noin puolet on tilan väestönsuojaomaisuudesta johtuvia lisäkustannuksia eli normaalit rakentamiskustannukset ylittäviä kustannuksia. (Rajajärvi P. 2016. Väestönsuojien historia ja käsikirja 1926-2017. sivu 78).

Aluehallintovirasto pitää lievennyksien vaikutuksia riittävinä.

3.1 Taloudelliset vaikutukset

Kerrosalan laskeminen

Aluehallintovirasto yhtyy esitykseen ja siinä esitettyihin perusteisiin. Käytäntö on todella vaihdellut kunnittain ja asiasta esiintyy tietämättömyyttä rakennuslupaviranomaisten keskuudessa. Aluehallintovirastolle esitetään kysymyksiä kerrosalan laskemisesta. Rakennuslupaviranomaisten on tiedettävä rakennuksen kerrosala rakennuslupapäätöksen myöntämisen yhteydessä ja linjaus on oltava yhdenmukainen kaikissa kunnissa.

- Muilta osin aluehallintovirastolla ei ole lausuttavaa kohdassa 1 esitetystä luonnoksesta hallituksen esitykseksi maankäyttö- ja rakennuslain muuttamiseksi

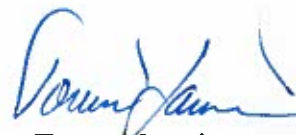
2. *Luonnos valtioneuvoston asetukseksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen eräiden säännösten kumoamisesta*

Aluehallintovirastolla ei ole lausuttavaa asian johdosta

3. *Luonnos ympäristöministeriön asetukseksi asuin-, majoitus- ja työtiloista*

Aluehallintovirastolla ei ole lausuttavaa asian johdosta

Johtajan sijainen
neuvotteleva virkamies, apulaisjohtaja

Tommi Laurinen

Ylitarkastaja

Arto Tiukkanen

